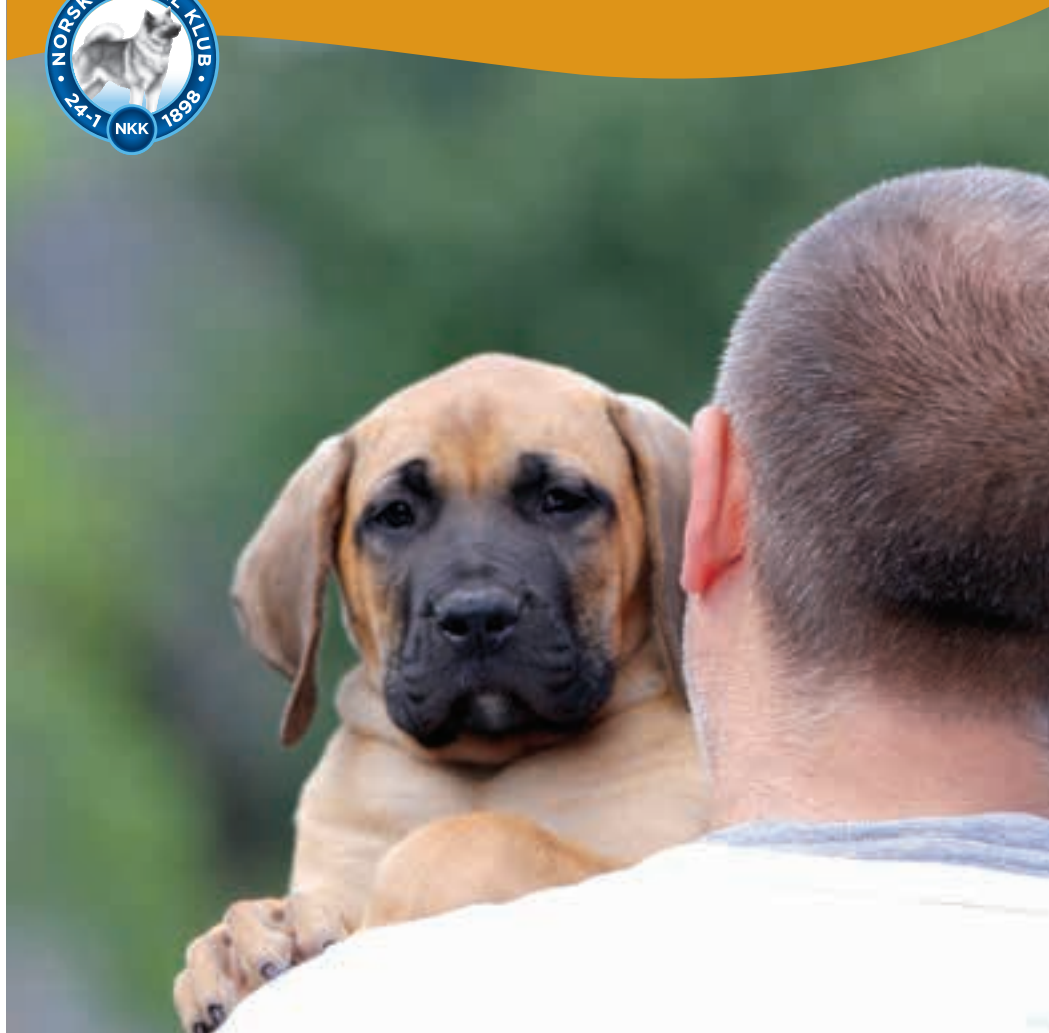

Vil du bli hundeeier?

www.nkk.no

Norsk Kennel Klub

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

LEDENDE OPPDRETTERE*
ANBEFALER
EUKANUBA
TIL DIN VALP

* Vinnere av Best in Show 2014 Crufts og 2013 World Dog Show, European Dog Show.

» FUEL EXTRAORDINARY

Følgende kilder ble brukt i arbeidet med denne brosjyren:

NKKs foldere «Velkommen valp», samt «Skal du bli hundeeier».

Artikkelen «Hvordan velge rase?», av Inger Handegård fra Hundesport nr 4-2007.

Forskningsrapport av Sandin, Universitetet i Umeå 2008.

Informasjonsbrosjyren «Veiledning om hold av hund» utgitt av Mattilsynet.

Svenska Kennelklubbens brosjyrer: «Stadshunden», «Lundkjöp på äldre dar», «Att köpa hund», samt SKKs nettsider www.skk.se.
Bøker: «Rasekunnskap» av Åsa Ahlblom og Agneta Genebrog, Canis forlag, «Hundeeierens første håndbok» av Ulla Barvefjord, Teknologisk forlag, «Hundeboka» av Ulla Sørensen, Tun forlag, «Hunderaser fra A til Å» av Horst Hegewald-Kawich, Cappelen.

Trykk: GRØSET™

Utgitt av Norsk Kennel Klub - Hundeeiernes organisasjon

ISBN 978- 82 90430 39 4

© Copyright Norsk Kennel Klub 2014

Dyrevernalliansen støtter arbeidet bak denne brosjyren.

INNHOOLD

Noen råd til deg som har lyst til å kjøpe hund	4
MIN SITUASJON	
Å være alene med hund	5
Barn i familien	6
Eldre hundeeiere	7
Hvordan du bor	8
VALG AV HUND	
Stor eller liten hund	10
Omplasseringshund	12
Pelstype	13
Hannhund eller tisper?	14
Renraset eller blanding?	16
Reiser og ferier	17
Allergi	18
Hvilken rase skal jeg velge?	19
Å skaffe seg kunnskap	20
Rasekunnskap	22
Valp	28
Hund på förvertavtale	29
Valg av oppdretter	30
AKTIVITETER MED HUND	31
UTGIFTER FORBUNDET MED Å HA HUND	33
ANSVARLIG HUNDEHOLD	35
LOVER OG REGELVERK	36
NORSK KENNEL KLUB - HUNDEEIERNES ORGANISASJON	38

NOEN RÅD TIL DEG SOM HAR LYST TIL Å KJØPE HUND

Det å ha hund innebærer et stort ansvar. Hunden er et individ med behov, akkurat som mennesker. Man skal behandle dem med respekt og gi dem omsorg. Derfor bør kjøp av hund være planlagt og gjennomtenkt. Å kjøpe en søt valp på impuls kan by på mange utfordringer for eieren og kan føre til uheldige konsekvenser for hunden.

I denne brosjyren prøver Norsk kennel klub (NKK) å gi deg mest mulig informasjon om hva hundehold innebærer slik at du kan være godt forberedt til å ta vare på ditt nye familiemedlem.

En hund er først og fremst et sosialt vesen. Hunden trenger at flokken dens er hjemme og holder den med selskap. Den trenger å bli sysselsatt på en eller annen måte. Hunden trenger at du kommer hjem og tar den ut når den trenger det. Hunden må luftes etter behov flere ganger dag-

lig. Det tar tid å ta vare på en hund – man skal ikke bare gå turer, men også aktivisere hunden mentalt. Hunder har behov for et miljø som er tilpasset dens behov. Alle hunder trenger regelmessig stell, og man skal passe på at hunden er frisk og ikke er til bry for andre. En hund vil forhåpentligvis leve i mange år, og ditt ansvar for dens liv og velferd varer like lenge.

Til gjengjeld skaper hunden mye glede i huset. Som eier har du alltid noen som holder deg med selskap, noen å ha gode stunder med og ikke minst får du mosjon og blir kjent med nye mennesker.

Å KJØPE HUND
SKAL VÆRE EN
GJENNOMTENKT
HANDLING.

FLAT COATED RETRIEVER, NEWFOUNDLANDSHUND OG GOLDEN RETRIEVER. Foto: Vibeke Brath.

Å VÆRE ALENE MED HUND

Er du innstilt på å ta hele jobben med å ha hund alene? Stå opp hver dag og gå en tur? Dette gjelder selvsagt uansett hvilket vær det er ute, hvor sliten du er, eller om du heller har lyst til å gjøre noe annet.

Har du en jobb som krever lange arbeidsdager eller mange reisedager, kan det være vanskelig å ta vare på en hund. Har du kanskje mulighet til å ta med hunden på jobb? Eller er du så heldig at du har en hjemmeværende nabo som gjerne vil ta hunden ut når du er på jobb? Jobber du hjemmefra?

Har du noen som kan luften og stelle hunden dersom du blir syk? Eller er du innstilt på å gå turer selv om influensa herjer i kroppen din? Har du familie eller venner som kan trå til når det trengs? Hvis du blir med i en hundeklubb, blir du ikke bare kjent med nye mennesker (hundeeiere!) som du kan lære av, men du kan også alliere

deg med noen som kan passe hunden din ved behov. Mange vil nok sette pris på muligheten for en slik gjensidig tjeneste!

Husk at hundehold krever en del logistikk – og dette gjelder særlig dersom du er alene med hunden. For det er ikke bare å bli med kollegaer på en fredagspils, café eller kino etter jobben når hunden skal luftes. De fleste aktivitetene må planlegges slik at hundens behov blir ivarettatt.

PÅ NKK.NO FINNER DU OVERSIKT OVER ALLE HUNDEKLUBBER SOM ER TILKNYTTET NKK. VED Å BLI MEDLEM I EN AV DEM FÅR DU SOM HUNDEEIER EN VIKTIG STØTTESPILLER.

Dr. Baddakys Fiskeolje

OMEGA-3 (EPA+DHA) av beste kvalitet

Et anbefalt daglig
fôrtilskudd for alle hunder.

Selges av veterinærer og
zooforretninger i hele
landet.

Dr. Baddaky®

www.draddaky.no

BARN I FAMILIEN

Hunder og barn hører på mange måter sammen i samfunnet vårt. Det å ha kontakt med hunder er positivt for barna! Husk imidlertid at det alltid er de voksne som har ansvaret. Kjøp aldri hund til barna og tro at de klarer å ta vare på den alene, det har barn ikke forutsetninger til.

Det finnes ikke noen sikre "barnevennlige" raser, men noen raser kan være mer egnet for omgang med barn enn andre. Hvorvidt hunden passer sammen med barn avhenger av flere ting. Hunder er gjerne påvirket av sine tidligere erfaringer med barn. Dersom erfaringene er positive, vil hunden mest sannsynlig like barn. Bli den skremt eller dårlig behandlet av barn som ung, er det sannsynlig at den kan utvikle en viss reservasjon mot barn som voksen.

Dersom du har barn i familien, er det viktig å lære hunden og barna å respektere hverandre.

SHETLAND SHEEPDOG. Foto: Vibeke Brath.

Barnet må absolutt være klar over at hunden ikke er en leke og at hunden må få ro til å sove og spise. La aldri barn løfte opp en hund, løpe omkring med den eller dra den i ører eller hale.

Uansett hvor veloppdragen hunden er, bør barn og hund alltid være under oppsyn av en voksen person. Hunden skal heller ikke få lov til å herje fritt med barn, spesielt når barna er små og ikke kan forsvare seg mot hunden. Derfor er det viktig å ta dette på alvor - det er nødvendig å sette klare grenser i forkant.

HAR DU HUND OG VENTER BARN?

Husk at hunden har sine behov uansett om dere får barn i familien. Turer må fortsatt gås, og hunden har fortsatt behov for mental stimulering. Dette er det viktig å ta hensyn til i en småbarnsfamilies travle hverdag.

Hunden Blå

Hunden Blå er et PC-basert spill som lærer små barn (3-6 år) å omgås hunden. Dette kan være et godt verktøy for dere med barn i familien.

Viktig melding til alle som har hund og barn!

Spillet fås kjøpt i NKKs nettbutikk, på NKKs utstillinger og hos veterinær.

ELDRE HUNDEEIERE

Det er aldri for sent å skaffe seg hund. Det at man ikke er så ung lenger betyr ingenting, snarere tvert imot. Forskningsresultatene viser at det er de eldre som har mest utbytte av hundehold. Ofte er det også de som har best mulighet til å være mye sammen med hunden.

En hund kan, bare gjennom å være til stede, på mange måter gi sin eier økt livskvalitet. Dette bekreftes av flere forskningsresultater. Hunden erstatter ikke andre mennesker, men den kan lindre ensomhet og gi noe av det man ikke får fra andre mennesker. En hund er glad i sin eier, uansett om man er ung eller gammel.

Å være sammen med hunder virker avstressende, kan senke blodtrykket og pulsen. Dermed bidrar hundehold til både økt livslengde og økt livskvalitet. Hunden trenger stell, mat og vann, pelspleie og annen omsorg. Det betyr at noen trenger deg. Dette er en følelse som er like viktig for alle, unge som eldre.

Hunden trenger at man går tur med den, noe som fører til at eieren får mosjon på kjøpet. Dessuten treffer man andre hundeeiere og har dermed noen å snakke med. En hund er alltid villig til å lytte og bli klappet, noe som gir en viktig følelse av nærhet.

Mange raser stiller mindre krav til mosjon, så dersom du vurderer å skaffe deg hund, finn en som passer din situasjon. Et alternativ kan være en voksen eller eldre omplasseringshund. Dermed slipper man den arbeidskrevende valpeperioden og kan begynne med en lydig og roligere hund. En eldre hund vil også ha redusert mosjonsbehov og kan på den måten passe bedre dersom du selv ikke er så sprek lenger. Du bør også ta hensyn til din fysikk, er du ikke så sterk lenger, vil en liten/mindre hund være et bedre valg for deg enn stor hund som er sterk nok til å slepe deg etter seg. Tenk også på pelsstell og aktivitetnivå hos rasen du velger.

FLAT COATED RETRIEVER. Foto: Vibeke Brath.

Hjemmeside for hunden?

Har du lyst til å lage en hjemmeside for din hund? Det er lettere enn du tror!

I samarbeid med **123 hjemmeside** gjør Norsk Kennel Klub det nemlig til en lek å lage egne nettsider.

Du går ganske enkelt inn på www.123hundeside.no, og så er du i gang. Verktøyet guider deg enkelt gjennom prosessen, og du trenger ingen tekniske forkunnskaper!

HVORDAN DU BOR

For hunden spiller det ikke så stor rolle om den bor på landet eller i byen. Det som er viktig er hvordan hunden blir tatt vare på.

Mange tror at det å bo i byen gjør at hunden ikke kan ha et fullverdig liv. Men dette er en sannhet med modifikasjoner. Hundens velbefinnende er ikke avhengig av hvor du bor, heller av hvor mye tid du bruker på den.

Byhunden får stimulering på sine turer - den møter forskjellige mennesker og hunder. Den lukter på nye spennende dufter, den kan kjøre buss, t-bane eller trikk og bli kjent med nye miljøer. Dessuten - i Norge er det sjelden langt til skog og mark for å gå en lengre tur.

Hunden som bor landlig til har antakelig bedre tilgang på grøntområder enn en byhund. Det kan være lettere å gå lange turer. En stor tomt med en stor (og godt sikret) hundegård kan også lette logistikken med tanke på lufting.

Men husk at hunder som flokkdyr trives best i nærheten av resten av flokken. I en byleilighet er den i nærheten av deg hele tiden mens du er hjemme. En hund som står ute hele dagen og ikke får noen kontakt med eieren sin utover en tur per dag er ikke bedrestilt fordi den bor på landet. En hund som bor på landet kan faktisk få et mer ensomt liv enn byhunden.

GODT NABOFORHOLD

Uansett hvor du bor skal du tenke på at du har naboer du må forholde deg til. Ditt hundehold skal ikke være til uønsket bry for noen. Hunden skal for eksempel ikke ule eller bjeffe hele dagen mens du er på jobb.

Det er en selvfølge at du tar opp ekskrementer etter hunden din. Ofte er det påkrevd å hindre hunden i å tisse i sandkasser på lekeplasser og i blomsterbedene til naboene. Og hunden skal selvsagt ikke opptre truende overfor noen. Snakk gjerne med naboene for å undersøke hvordan de opplever hunden din.

Husk at blant de som ikke har hund er ditt hundehold med på å skape en generell oppfatning om alle hundeeiere. Oppfør deg slik du synes andre hundeeiere bør oppføre seg!

HUNDENS LYKKE ER IKKE AVHENGIG AV HVOR DU BOR, MEN AV HVOR MYE TID DU BRUKER PÅ DEN.

Luft og stimulerer hunden din etter behov. En frustrert hund skaper flere frustrasjoner for deg og naboene dine - og ikke minst: Den har det ikke bra selv!

FLAT COATED RETRIEVER OG ENGLSK SPRINGER SPANIEL. Foto: Vibeke Brath.

“ Jeg arbeider for å kunne gi Toby den best mulige starten på livet.”

PATRICIA,
PRODUKTUTVIKLINGSSJEF
SKAPER AV PRO PLAN OPTISTART®

Som deg, er hun fullt engasjert

PURINA®
PRO PLAN®

PRO PLAN® MED OPTISTART®
En komplett serie spesielt utviklet for valper.

© Hegl, Trademark of Società dei Prodotti Nestlé S.A.

PRO PLAN® Puppy sortimentet er utviklet med OPTISTART® som inneholder råmelk, morens første melk, for å hjelpe til med å forsterke den beskyttelsen den fikk fra sin mor.

Dette er ditt engasjement.
Dette er vårt engasjement.
Dette er PRO PLAN®.

For mer info om PRO PLAN® gå inn på
www.proplan-hund.no
Lik PRO PLAN Scandinavia på Facebook

PURINA
Your Pet, Our Passion.

STOR ELLER LITEN HUND

Når du skal velge hund, er det mange ting du skal ta stilling til. Du kan starte ved å tenke på hva du kan tilby av plass til hunden. Det er ikke nødvendigvis slik at store hunder krever mye mer mosjon, men du skal også ha hunden i leiligheten/huset og du skal kunne transportere den i bilen.

Når du kjøper en hund på flere titalls kilo, bør du være klar over at den blir ganske sterk som voksen. Gå på kurs og lær hunden å gå pent i bånd og ikke trekke. Slik forebygger du at en hund på mange titalls kilo sleper deg etter seg på tur istedet for at dere går tur sammen.

Vær også klar over at noen mennesker er redde for hunder. Da kan særlig store hunder se skumle ut i deres øyne. Ved å ha en veldressert hund slipper du at folk blir sinte eller skremt fordi hunden hopper på dem for å hilse, eller er voldsom på en annen måte. Dette gjelder uansett størrelse på hunden, men er særlig viktig for større hunder.

Når man kjøper en valp, er det lett å glemme at også den skal trenes. Dette gjelder særlig for de minste rasene. Også de er hunder med mange av de samme egenskapene som større hunder. Forebygg uønsket atferd ved å gå på kurs med hunden. Små hunder kan ofte framstå som veldig «nusselige» og folk har lett for å se på dem som ufarlige. Vær oppmerksom på dette. Ikke la folk klappe hunden uten at de spør deg på forhånd, særlig barn. På den måten kan du unngå at hunden blir satt i en ubehagelig situasjon eller blir skremt.

BRUK TID PÅ Å FINNE EN RASE
SOM PASSER DEG OG DIN
LIVSSTIL. PÅ NKK.NO FINNER
DU KONTAKTINFORMASJON TIL
ALLE RASEKLUBBER.

GRAND DANOIS OG CHIHUAHUA. Foto: iStockphoto.com

JEG ER EN
HUND
ETTER GODE
STRØMAVTALER

KUNDESERVICE

32 78 32 78

post@midtkraft.no

Midtkraft

Vi skal være best på
pris og service.

midtkraft.no

DYREUTSTYR
www.dyreutstyr.net

GI HUNDEN DIN BLANK PELS SOM KLØR OG RØYTER NORMALT

La hunden din føle seg sunn og frisk

Artophar Omega3 gir:

- ✓ Glansfull pels som røyter normalt
- ✓ Myke poter uten sprekker
- ✓ Effektiv mot kløe og hudplager
- ✓ Godt for øye, hjerte, muskler og ledd
- ✓ Styrker immunforsvaret
- ✓ Motvirker betennelse
- ✓ Bedre helse og velvære

Bestill
i dag på:

www.artophar.com

post@artophar.com

Ordretelefon: 90 54 11 06

Prøv
Gratis*
*kun porto/eks
kr. 49,50

Provetflasker

artophar.com

Gratis tilbudet gjelder 100 ml flaske Artophar omega3 ved avtale om fast levering ut fra ditt behov. Du kan avslutte avtalen når du selv ønsker det.

OMPLASSERINGSHUND

Omplasseringshund kan være et godt alternativ dersom du ikke ønsker valpestadiet. Mange tror at omplasseringshunder er mishandlet eller har atferdsproblemer, men dette er ikke nødvendigvis tilfelle. Det kan hende at eieren er gått bort, fått forandret livssituasjon eller kan ha utviklet allergi slik at han/hun ikke lenger kan ha hunden. En del oppdrettere har voksne hunder de trenger et nytt hjem til, for eksempel fordi disse ikke lenger skal brukes i avl. Dette kan være et godt alternativ for deg som vil ha en voksen, renrasert hund. Hør med raseklubben, de har som regel oversikt over oppdrettere som har voksne hunder som trenger nytt hjem.

For mange er det å omplassere sin hund ikke et enkelt valg og noen vil også sette pris på å kunne treffe hunden i framtida eller høre hvordan den har det.

Blant omplasseringshunder finnes det et bredt spekter av voksne hunder, både renrasede og blandingshunder. Velger du en voksen hund som har passert puberteten, slipper du denne

krevende perioden. Men det kan hende at hunden trenger å bli jobbet med på enkelte områder, og da er det greit å være klar over dette på forhånd. Med en voksen hund vil du kunne se hva den har av egenskaper som jakt, gjeting, bjeffing osv., og da kan du ta stilling til om hunden passer nettopp til din familie.

Dersom du vil ha en omplasseringshund, er det viktig å ta deg tid til å bli kjent med hunden. Hvis det er mulig, snakk med tidligere eier og forhør deg om hundens oppvekst, hva den er vant til, hva den liker og hva den kan og ikke kan. Man bør også spørre om hvilke utfordringer man står overfor.

Enkelte omplasseringsformidlere tilbyr en test på hunden. Det kan også være en pekepinn på hvordan hunden fungerer i hverdagen. Dersom det er mulig, lån hunden med hjem noen dager for å se hvordan den fungerer sammen med deg og din familie. Men husk også at hunden trenger tid til å venne seg til sine nye omgivelser, ikke døm den etter den første dagen.

BELGISK FÅREHUND TERVUEREN. Foto: Vibeke Brath.

PELSTYPE

Det finnes hunder med mange forskjellige pels-typer – alt fra mye og langt hår til helt nakne raser. De fleste hunder røyter dessuten et par ganger i året, men det finnes også raser som røyter lite eller ikke i det hele tatt.

Det du skal tenke på når du skal kjøpe deg hund er hvor mye tid du er villig til å bruke på pelsstell. Riktig stell av pelsen forebygger mange plager, det er derfor en nødvendighet - ikke jåleri. Har du ikke lyst til å bruke mye tid på å kjemme og børste, ta hensyn til dette i ditt valg av rase.

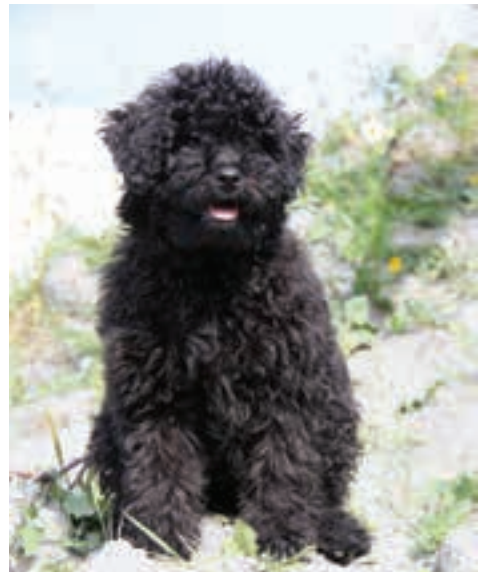
Hvor ofte pelsen bør børstes er i stor grad avhengig av rasen. Snakk med raseklubben og oppdrettere om hva som kreves av deg dersom du velger deres rase! Raser med mye pels trenger selvfølgelig mer pelsstell enn korthårede raser. Pelsen skal holdes fri for knuter, og løse hår skal børstes vekk. Skitt, småkvister eller annet som sitter fast i pelsen etter en tur skal børstes ut. Noen raser må trimmes eller klippes. Dersom du ikke kan gjøre dette selv, kan dette utføres av for eksempel en hundefrisør eller andre med erfaring, ofte også av oppdretteren. Vær klar over at dette koster penger, undersøk kostnadene. Finn ut om det finnes noen hundefrisører i ditt nærområde, om vedkommende har kapasitet og kunnskap om akkurat din rase og ta deg tid til å regne ut de årlige kostnadene på forhånd.

Du kan også lære å trimme eller klippe selv. Oppdretteren vil nok være behjelpelig med dette i starten. Snakk med oppdretteren om dette før du kjøper hunden. Han/hun vil kunne fortelle hva du må være forberedt på.

Dersom du har utstillingsambisjoner må du beregne mer tid på pelsstell.

GLEN OF IMAAL TERRIER. Skal du ha en pelsrase, må du regne med ekstra tid og penger til pelsstell. Mange terriere må trimmes. Foto: Vibeke Brath.

PULI. Puli har en spesiell pels. Dette er en valp, men som voksen får den en tykk, lang, snorete pels som skal beskytte hunden mot vær og vind under arbeid som vakt- og gjeterhund. Foto: Vibeke Brath.

HANNHUND ELLER TISPE?

Man må vurdere fordeler og ulemper med hvert kjønn. En tisper har løpetid to ganger i året (noen raser sjeldnere) og løpetiden varer i ca tre uker. I denne perioden må man passe ekstra godt på tispene slik at man ikke får uønskede paringer/valper.

Hos noen tisper kan løpetiden føre til at de mister konsentrasjonen fullstendig og det kan være vanskelig for dem å prestere. Noen tisper kan ha tendens til å ha falsk drektighet, noe som kan være besværlig.

På den andre siden er tispene som regel lettere å dressere og mindre/lettere i kroppen enn hannhunder.

En hannhund kan være tøffere og vanskeligere å håndtere, men dette varierer selvsagt fra individ til individ. Noen hannhunder reagerer kraftig når det er løpetid i nabolaget. Noen kan ule i timevis,

stikke av eller finne andre måter å komme seg til en løpsk tisper på. Andre forholder seg helt rolig. På den andre siden er hannhundene skånet for hormonsvingingene løpetiden fører med seg, og er dermed alltid klare til å delta på jakt, utstilling eller konkurranse.

RASEKLUBBENE HAR MYE
KUNNSKAP OM DE ULIKE
RASENE OG KAN GI DEG RÅD.
BLI NKK-MEDLEM!

LABRADOR RETRIEVER. Foto: Vibeke Brath.

Hundebutikk / Hundekurs

www.dinbestevenn.no

Hundeskolen som har spesialisert seg på Familiehunden!

- ❖ Læringsteori - ikke lederskapsteori
- ❖ Oppdragelse - ikke dressur
- ❖ Hunden lærer ferdigheter - ikke øvelser
- ❖ Tilpasset undervisning
- ❖ Stor fokus på miljøtrening
- ❖ Mye lek og mye moro for deg OG hunden

Rett og slett en entusiastisk hundeskole som hjelper deg med å gjøre hunden din til en god samfunnsborger

Se www.dinbestevenn.no, eller ring 4809 9092 for mer informasjon/påmelding

FORDELER VED Å HA EN NKK-REGISTRERT HUND MED REGISTRERINGSBEVIS:

- Du får et registreringsbevis fra NKK på hunden din med en treledds stamtavle som en dokumentasjon på at hunden du har kjøpt er renraset
- Ved kjøp av renraset, NKK-registrert hund vet man i større grad hva man kan forvente å få med hensyn til gemytt, helse og (bruks-)egenskaper hos hunden, i tillegg til hundens genetiske opphav
- NKK er den eneste FCI-godkjente organisasjonen i Norge, og utsteder registreringsbevis i overensstemmelse med FCIs internasjonale bestemmelser
- Du kan drive videre avlsarbeid på rasen
- Du kan delta på offisielle utstillinger/prøver og konkurranser
- Du er registrert som eier av hunden i NKKs register

HVORDAN FOREGÅR REGISTRERINGEN?

- Det er oppdretter som besørger registreringen av valpene, og hele kullet må registreres samtidig
- Alle valper må være ferdig ID-merket før de blir registrert
- Valpene blir registrert med oppdretter som eier, og oppdretteren kan selv foreta det første eierskifte over til den nye eieren. Det første eierskifte fra oppdretter til ny eier er gratis hvis det foretas innen valpen er seks måneder gammel
- Stamtavlen blir sendt fra oppdretter til eier og eierbeviset blir sendt fra NKK direkte til valpekjøper så fort eierskifte er foretatt

EIERSKIFTE PÅ REGISTRERT HUND:

- Hundens eierbevis m/PIN-kode skal benyttes. Dersom dette har kommet bort, eller hunden er registrert før rutinene med eierbevis ble innført, kan man benytte NKKs eierskifteerklæringer som finnes på våre nettsider: nkk.no

RENRASET ELLER BLANDING?

I motsetning til den vanlige oppfatningen blant folk er blandingshunder verken friskere eller mer intelligente. Forskjellen mellom en renraset hund og en blandingshund er at oppdrettet av renrasede hunder er kontrollert. Når du kjøper en renraset hund, er det mulig å forutsi dens størrelse, temperament og egenskaper i motsetning til hvis du kjøper en blandingshund.

Hos renrasede hunder finnes det mange måter å

BRUK TID PÅ Å FINNE EN RASE SOM PASSER DEG OG DIN LIVSSTIL!

bekjempe

arvelige sykdommer på. De fleste blandingshunder er ikke undersøkt med tanke på dette. Hos en blandingshund vet man mindre om hundens bakgrunn. Man vet mindre om foreldrenes gemytt, og heller om de har anlegg for å utvikle arvelige sykdommer. Det er derfor mye å hente på å kjøpe en renraset og registrert hund fra en erfaren oppdretter. Men det finnes ingen grunn til å tro at en blandingshund ikke skal være en like god turkamerat som en renraset hund. Man kan få en pekepinn på hvordan en blandingshund vil se ut og oppføre seg i framtiden ved å se på foreldrene og snakke med eieren om temperamentet deres.

Når det gjelder organiserte aktiviteter, kan man i dag delta på en del konkurranser også med blandingshund (se www.nkk.no for mer informasjon). Vil du delta på utstilling, må du ha en renraset hund.

REISER OG FERIER

Hundehold kan være en berikelse også i feriemånedene, så fremt du og din familie planlegger ferien i god tid. Det finnes flere alternativer for at også hunden din skal få en trivelig ferietid. Hvilke ferievener har din familie? Hvordan skal dere tilpasse dere dersom dere får hund? Hvilke alternativer har dere? Husk å ta hensyn til hvordan dere pleier å tilbringe ferien ved valg av hund.

Det er Mattilsynet som forvalter regler for inn- og utreise av dyr. Sjekk deres nettsider, mattilsynet.no, for hvilke regler som gjelder. Husk å undersøke nøye slik at hunden ikke må i karantene etter å ha vært i det landet/de landene dere planlegger å reise till! Karantene kan nemlig innebære at hunden må tilbringe flere måneder på en karantenestasjon. Noe som kan være kostbart og traumatisk for både hund og eier.

Vil dere bo på et hotell eller leie en hytte, må dere undersøke på forhånd om det er mulighet til å ha med hund.

HUNDEPASS

Et annet alternativ er å la hunden være hjemme, enten hos familie, venner eller bekjente. Da må hunden vennest til å omgås disse, slik at de vet hva hunden krever. Bruk tid til å forberede dette og sett den som skal passe hunden godt inn i alle vanene (og uvanene) til hunden.

KENNEL/PENSJONAT

Kennel eller pensjonat er også et alternativ. Undersøk helst på forhånd hvordan pensjonatet ser ut. Du bør ha en god følelse av at hunden vil få det bra når du reiser fra den. Hør også med andre hundeeiere om hvilke erfaringer de har gjort seg med det konkrete pensjonatet. Det er trygghet å høre at andre er fornøyde. De fleste har lange bestillingslister, så også her bør man planlegge på forhånd. Bestill i god tid. Sommeren og tiden rundt jul og nyttår er høysesong.

**HUNDER SOM SKAL
VÆRE MED PÅ REISE
TIL EU/EFTA-LAND MÅ
HA SITT EGET PASS.**

Foto: Ida Lindvall.

ALLERGI

Det finnes egentlig ingen raser som er sikre for allergikere, selv om man ofte hevder at bestemte raser er «allergivennlige». Allergien er ofte individuell, og den hunden én allergiker tolererer vil ikke nødvendigvis fungere for en annen.

De fleste tror at om hunden har en viss pelsstruktur minimerer dette allergirisikoen (raser som ikke røyter eller har lite/ingen pels). Men mange er ikke allergiske mot hundens pels, men mot hudavfall og kroppsvæsker.

Om du er allergisk og likevel vil skaffe deg hund, kan det være smart at du rådfører deg med legen din. Å være allergisk og ha hund er absolutt mulig, men du må avveie og vurdere hva som er mulig for deg. Noen klarer å ha hund selv om de er allergiske. Andre finner ut at det ikke går, til tross for et sterkt ønske.

Det kan være en idé å prøve å passe på en hund av rasen du har tenkt deg i noen dager og se hvordan det går, selvsagt i samråd med legen din. Hvis du kjøper hund og er allergisk, bør du opplyse oppdretteren om dette på forhånd slik at han/hun er beredt på å måtte ta hunden tilbake dersom det skulle være behov for det.

Tidligere har man trodd at hund i familien øker risiko for at barn kan utvikle allergi, men nyere forskning fra Sverige viser faktisk det motsatte. Hund i familien fra barna er små ser ut til å minske risikoen for både astma og allergi.

DVERGPUDEL. Nyere forskning viser at hundehold i familien kan forebygge astma og allergi hos barn. Foto: Vibeke Brath.

HVILKEN RASE SKAL JEG VELGE?

Å finne ut hvilken rase man skal ha er et personlig valg. Mange tenker gjerne på en bestemt rase og lurer på om den passer for dem. Andre er mer usikre og vurderer flere forskjellige raser før de tar den endelige beslutningen. Men hvordan kan du vite at den ene rasen er best for deg?

De viktigste spørsmålene du bør tenke gjennom er:

- Hva skal jeg bruke hunden min til?
- Hva har jeg å tilby hunden?

Er du et friluftsmenneske og beveger deg mye i skog og mark, eller foretrekker du å ha det litt bedagelig? Er du innstilt på lange turer hver dag, eller vil du helst ha en hund som nøyer seg med å gå kortere turer i nabolaget? Har du tenkt å drive aktivt med hundesport – det finnes mange muligheter: agility, lydighet, bruks, jakt

og hundekjøring; for å nevne noen. Eller er det primære å ha hund som selskap?

I Norge er de fleste hunder familiehunder. De lever som et vanlig familiemedlem og deltar på de aktivitetene familien finner på.

VÆR ÆRLIG MED DEG SELV
OM HVA DU ØNSKER AV
HUNDEHOLDET, OG IKKE
VELG HUND UTELUKKENDE
ETTER UTSEENDET.

BULL TERRIER. Foto: Vibeke Brath.

Å SKAFFE SEG KUNNSKAP

En god måte å starte på kan være å bla gjennom et hundeleksikon eller andre hundebøker. Det finnes flere hundre forskjellige raser, hvorav ca 280 er i Norge. De minste veier under to kilo, de største kan være over 100 kilo. Det finnes hunder med lang pels som krever en del arbeid, og det finnes hunder med kort pels eller til og med uten pels. Alle hunder har sine rasetyperiske egenskaper som vil være av betydning for ditt valg.

At det finnes så mange raser betyr at variasjonen er stor. Men det finnes mest sannsynlig også en som passer for deg og dine behov og ønsker. Alle raser har sine fordeler og ulemper.

At det finnes såpass mange raser øker også muligheten for å velge feil. Nettopp derfor er det viktig å skaffe seg kunnskap FØR man kjøper hunden.

Det er viktig å ikke bare tenke på utseendet. Tenk over hva du forventer av hundeholdet og hva du kan tilby hunden av tid, omsorg, aktiviteter, sosialt miljø, stell og plass. Kunnskap om den enkelte hunderase er nødvendig dersom du og hunden din skal få et godt liv sammen og for at hunden skal oppfylle de forventningene du har til ditt hundehold.

Sett deg inn i rasens egenskaper og velg noen raser du tror kan passe for deg. Deretter kan du dra på en utstilling og studere rasene. Snakk gjerne med oppdrettere og dra på besøk til dem. Da får du se rasen i sitt naturlige miljø og kan snakke med noen som forstår seg på den. Oppdrettere stiller krav til sine valpekjøpere, så du bør få vite hva som forventes av deg dersom du kjøper akkurat denne rasen.

DOGO CANARIO. Kunnskap om den enkelte hunderase er nødvendig dersom du og hunden din skal få et godt liv sammen og at hunden skal oppfylle de forventningene du har til ditt hundehold. Foto: Vibeke Brath.

Snakk også med andre som har rasen du vurderer å kjøpe. Kontakt den aktuelle raseklubben og søk ytterligere informasjon på internett.

Husk: Du kjøper ikke en ferdig oppdratt hund! Hunden trenger oppdragelse for at den skal bli trivelig og lydig! Spør hva du må gjøre og hvor mye arbeid det krever for å få en veltilpasset hund, slik slipper du ubehagelige overraskelser i etterkant.

En hund lever i ca 10-15 år. Det er viktig at anskaffelse av hund er gjennomtenkt og at alle i familien er enige om avgjørelsen. Er du usikker på om du kan garantere hunden en trygg fremtid, bør du avstå eller vente.

HAR DU FUNNET DIN DRØMMERASE?

Raseklubbene tilknyttet Norsk Kennel Klub vil kunne bistå deg med mer informasjon om rasen du velger.

Klubbens valpeformidler vil hjelpe deg med å finne en oppdretter, og klubben vil gi deg mye generelt nyttig informasjon.

Adresse og kontaktinformasjon til alle raseklubbene finner du på nkk.no

Lykke til i jakten på "din" rase!

Velkommen til Mosengs Dyreklinikk

Sentralt plassert mellom Bryn og Alnabru i Oslo

Profesjonelle veterinærmedisinske tjenester for din hund og katt

DYR OG EIER I
FOKUS!

Åpningstider:

Mandag- Torsdag:

08.30-19.00

Fredag:

08.30-16.00

Lørdag:

10.00-14.00

Smalvollveien 30 B,

0667 Oslo

Tlf: 23051120

Post@mosengsdyreklinikk.no

RASEKUNNSKAP

Nesten alle raser har en gang vært nytte- eller arbeidshunder. Kunnskap om rasens historie vil være en fordel når det gjelder å forstå hundens oppførsel og behov i dag. Det vil også gjøre det lettere for deg å velge den riktige rasen med tanke på de aktivitetene du måtte ha lyst til å delta på.

Hundens mentalitet eller væremåte varierer mye fra rase til rase. Noen raser er mer sosiale enn andre. Noen er langt mer varsomme, noen bjeffer mye, andre er nærmest tause. Noen er bedagelige, andre blir lett stresset og understimulerte hvis de ikke får brukt sine rasetyperiske egenskaper. Noen raser kan være mer krevende å oppdra og passer best for en erfaren eier. Atferd som er uvanlig og uventet hos noen raser, kan være alminnelig og forventet oppførsel hos andre.

Dette betyr likevel ikke at alle hunder av en

bestemt rase oppfører seg helt likt. Enhver hund er et individ – et produkt av foreldrenes genetiske egenskaper og miljøet den lever i.

Miljøet (omgivelsene samt oppdragelsen) er svært avgjørende for hundens væremåte.

For at hunden skal kunne oppfylle de forventningene du har til dens atferd, må du sette deg inn i hva som er naturlig væremåte for den hunderasen du har tenkt å velge. Understimulering (mangel på aktivisering og mangelfull bruk av hundens hjernekapasitet) er årsaken til at enkelte

KJENNSKAP TIL
RASENS HISTORIE
ER EN FORUT-
SETNING FOR Å
FORSTÅ HUNDENES
OPPFØRSEL OG
BEHOV I DAG.

AUSTRALIAN CATTLED OG. Foto: Vibeke Brath.

hunder mistrives, og at hundeholdet ikke lever opp til hundeeierens forventninger.

Den viktigste (og vanskeligste) oppgaven for de aller fleste av dagens hunder, er at de skal kunne fungere som familiehunder. Den skal slippe inn alle venner, men varsle når det kommer ubudne gjester. Den skal kunne være med på alt, men være rolig når det trengs. Den må takle høylytt barnelek, og den må holde seg til huset og familien. En hund som ikke trives blir rastløs og vil lett gjøre ugagn.

Tenk nøye gjennom hva du har å tilby hunden, og ta høyde for de oppgavene den er avlet fram for. Vær ærlig med deg selv om hva du ønsker av hundeholdet, og ikke velg hund utelukkende på grunn av utseende.

På bakgrunn av hundens opprinnelige bruks-egenskaper kan man dele inn rasene i forskjellige «yrker»:

GJETERHUNDER

De fleste hundene i denne gruppen er arbeidssomme og lettdresserte, men de krever også en eier som kan sysselsette dem. De kan jobbe hele dagen, er meget utholdende og kan ha vanskelig for å koble av. De er avlet fram for å samarbeide tett med mennesker, er lydheøre og leser kroppssignaler raskt og sikkert. Dette er sporty hunder som blir med på det meste. De kan være utmerkede familiehunder, men trangten til å gjete er likevel en del av disse hundenes medfødte atferdsbehov, noe som må tas hensyn til. Tilstrekkelig aktivisering og lydighetstrening er nødvendig.

PETIT BASSET GRIFFON VENDEEN. Foto: Vibeke Brath.

Valg av hund

DRIVENDE- OG SPORHUNDER

Alle rasene i denne gruppen er typiske jakthunder avlet for å forfølge byttet på jakt mens de loser (bjeffer). De fleste rasene har vennlig og åpent sinnelag, og er rolige og avbalanserte. Mange av rasene er mer eller mindre ukjente utenfor jegermiljø, de brukes utelukkende som jakthunder. Dette er hunder som er vant til å jakte selvstendig og langt unna eieren, noe du burde være klar over før du skaffer deg en slik hund. Hundene trenger regelmessig mosjon for å holde kondisjonen oppe.

STÅENDE FUGLEHUNDER

Alle stående fuglehunder tar stand (viser at de har funnet viltet) og brukes til fuglejakt. Hunden skal også kunne apportere (hente) byttet etter at jegeren har skutt. De er livlige og våkne, lettlærte og samarbeidsvillige, og vil gjerne gjøre mennesker til lags. Dette er utpregede jakthunder, som har det best hos en familie som deltar på jaktaktiviteter. Dette er hunder som krever mye arbeid for å bli fornøyde. De trenger også mye

mosjon og mulighet til å jobbe med noe de opplever som meningsfullt.

STØTENDE OG APPORTERENDE FUGLEHUNDER

Støtende fuglehunder er spesialister på å finne og støte opp alt vilt. Den skal holde seg i nærheten av eieren og den skal ikke forfølge byttet når det er støtt opp. Først etter at jegeren har skutt byttet og gitt beskjed om apportering, skal hunden markere eller hente byttet. De er som regel lette å trene og de er intelligente. Apporterende hunder er spesialister på å hente byttet, gjerne fra vannet. De er arbeidsomme, kraftfulle hunder som er veldig glade i vann uansett vær, og de har behov for mye mosjon og aktivisering.

NORDISKE JAKTHUNDER

De nordiske jakthundene har svært sterk jaktlyst, og bør brukes til jakt for å trives. Hundens oppgave er å finne byttet og avlede dets oppmerksomhet ved å halse (bjeffe) slik at jegeren

. Foto: Roger Sjøstad.

får mulighet til å snike seg innenfor skuddhold. Dette er svært selvstendige hunder som beveger seg langt fra eieren og dermed kan være vanskelige å ha løse. Disse hundene har stort behov for mosjon.

MYNDER

I motsetning til til andre hunder, hvor nesen er viktigst, jakter disse hundene hovedsakelig med synet. Allerede i antikken brukte man myndelikkende hunder til jakt. Hundene har med tiden utviklet seg til dagens mynder, «sprinterne» blant hunderasene. Alle myndene er avlet frem for ekstrem hurtighet. De skal være raske nok til å ta igjen byttet og tøffe nok til å avlive det.

Raske bevegelser kan utløse dette forfølgelsesinstinktet, noe eiere bør tenke over i hverdagen. Myndene har et utpreget rolig og stabilt sinnelag, og gir ofte inntrykk av å være verdige og belevne – nesten aristokratiske. Noen av rasene har liten interesse for folk utenfor flokken sin. De kan være smarte, beregnende og tyvaktige. De

skyr tvang, deres mening er at samarbeid skal foregå under gjensidig respekt.

HI- OG ROTTEHUNDER

De fleste terriere hører til denne gruppen, også dachsene brukes som hihunder. De små hundene gikk inn i hi under bakken og kunne brukes til jakt på rev eller grevling og til å holde gårdsplassen fri for mus og rotter. Alle terrierrasene er våkne, modige og livlige, en arv fra sitt opprinnelige bruksområde. Enkelte ganger kan deres tiltakslust og selvstendighet (som ofte oppfattes som stahet) være en utfordring for deres eiere. Terriere varsler ofte om at det kommer besøk, og de kan også finne på å grave, en egenskap som er nedarvet gjennom mange år. Men de er også hengivne og trofaste hunder som elsker at ting skjer rundt dem og er med på alt. De er lærevillige, om man bruker positive metoder.

Dachshunder er utpregede jakthunder, med hijakt som spesialitet, men de brukes også som halsdrivende hunder og ettersøksunder (vilt-

DACHSHUND STRIHÅRET. Foto: Arkiv.

Valg av hund

spor). Den lille «allrounder» er rasen ofte blitt kalt, og den bærer hedersbetegnelsen med rette, for en dachshund er ikke kun en rase – den innehar vide uttrykksformer som den benytter seg av for å vinne nye venner. Et typisk kjennetegn på en dachshund er at den er en ekte livsnyter og en stor individualist som trenger en god og konsekvent flokkleder. I hjemmet er den makelig anlagt med stor sans for livets goder, og trenger en oppvakt eier for at ikke magen skal bli altfor fet. Dachshunden er en aktiv og morsom hund som påvirker sine omgivelser etter beste evne. Et elskelig vesen gjennom sine kreative påfunn og sin artige karakter – en kime til irritasjon om man ikke har humor til å takle dens påfunn og stahet.

SELSKAPSHUNDER

De fleste hundene i denne gruppen er ganske små eller mellomstore raser. Mesteparten av disse rasene er avlet fram for å være selskap for sin eier, som forsvar mot onde ånder eller som tempelhunder hvis oppgave var å varsle at

det kom besøkende. De er livlige og oppvakte hunder, mange er modige og selvsikre, noen kan bli vokale. De har stort behov for å være sammen med sin familie og liker ofte kroppskontakt, som for eksempel sitte på fanget. Det er viktig å huske på at selv om mange hunder i denne gruppen er små, så trenger de både mosjon og oppdragelse på lik linje med andre raser. Mange av hundene i denne gruppen trenger også betydelig pelsstell.

TREKK- OG SLEDEHUNDER

I denne gruppen vil du finne mange av de polare hundene som har gjort det mulig for folk å bo i nordlige strøk. Disse hundene har alltid jobbet i flokk og har sterk flokkfølelse. De har en tendens til å ule en del (for å samle flokken). De er utstyrt med pels som gjør det mulig for dem å leve ute, også i kulden, uten større problemer. Jaktlysten er sterk og genuin, og de setter i gang jakten uten å nøle når muligheten byr seg. Rasene er skapt for å bevege seg langt og lenge, og de har stort mosjonsbehov. Best tilpassede hunder får

SIBERIAN HUSKY. Foto: Runde Sundset.

man dersom man respekterer hundenes selvstendige sinnelag og bruker vennlige metoder i oppdragelsen.

VAKTHUNDER

Hundenes opprinnelige oppgave var å vokte og skremme vekk inntrengere. Det er selvstendige, modige og uredde hunder. De oppfattes ofte som sindige siden de ikke har en tendens til å forhaste seg, men oppfatter hunden situasjonen som truende, vil den reagere lynraskt. Dette er ofte store, tunge hunder, og de kan forsvare reviret sitt. De kan være avventende eller mistenksomme overfor fremmede. Noen kan være krevende hunder, men med mye miljøtrening, kroppshåndtering og tilpasset trening kan man fint få en velfungerende, vennlig og sosial hund.

Den internasjonale kynologiske* organisasjonen (Fédération Cynologique Internationale) er en organisasjon som samler 84 kennelklubber verden over. Norsk Kennel Klub representerer Norge i FCI.

FCI deler hunderasene inn i ti forskjellige grupper. I Norge har man slått sammen gruppene 4 og 6 til en felles gruppe, 4/6, ellers er gruppefordelingen lik.

Vær oppmerksom på at innenfor en gruppe raser kan det likevel være store raseforskjeller. Se på www.nkk.no for hvilke hunder som hører til hvilken gruppe.

Mer informasjon: www.fci.be

* Kynologisk = hundefaglig

Bruker du stadig kun melkesyrebakterier ved diaré?

Canikur® Pro

Gjenoppretter tarmfloraen og smaker godt..!

Canikur® Pro inneholder hjelpe- stoffer med trippel funksjon, som styrker og opprettholder hundens tarmbalanse

*Probiotika, prebiotika og mineralsk leire
- Kombineres i en formulering*

Bestill Canikur® Pro hos din veterinær eller apotek www.bivet.nu/no

VALP

Når du kjøper en valp, må du være klar over at du ikke får en «ferdig» hund. Det gjenstår mye arbeid for deg som ny hundeeier: Hunden skal læres å bli stueren, den skal sosialiseres, den skal oppdras og hunden og din familie skal lære hverandre å kjenne.

Hundens start i livet påvirker i stor grad hvordan den blir som voksen. Valpene skal håndteres, lære dagliglivets rutiner, lyder og utfordringer. De skal lære omgang med mennesker, både barn og voksne, og de skal lære omgang med andre hunder. Dette krever mye tid og kunnskap. Det er derfor viktig at du velger en seriøs oppdretter som kan være din veileder; en oppdretter du føler at du kan stole på og som også stiller krav til deg som hundeeier.

Valpen bør ikke leveres fra oppdretteren før den er minst åtte uker gammel. Ved levering bør du kreve at valpen følges av en veterinærattest som

ikke er mer enn en uke gammel. Du bør også inngå en skriftlig kjøpeavtale med oppdretteren. Norsk Kennel Klub har utarbeidet en standardkontrakt til dette. Du finner den på nkk.no.

NKK har også utarbeidet en brosjyre for deg som nettopp har fått valp. Denne er en fin veileder gjennom den første tiden som hundeeier. Brosjyren heter «Velkommen valp» og du får den i posten etter at valpen er registrert i NKKs register. Brosjyren finnes også på NKKs nettsider.

PÅ NKK.NO FINNER DU
OVERSIKT OVER ALLE HUNDE-
KLUBBER SOM ER TILKNYTTET
NKK. VED Å BLI MEDLEM I EN AV
DEM FÅR DU SOM HUNDEEIER
EN VIKTIG STØTTESPILLER.

BORDEAUX DOGGE. Foto: Vibeke Brath.

HUND PÅ FÖRVERTAVTALE

Noen oppdrettere setter ut sine hunder på såkalte førvertavtaler. Hensikten med førvertavtaler kan være forskjellig. Det vanligste er at avtalene gjør det mulig for oppdrettere å eie flere avlsdyr enn det boforholdene gjør mulig. Førverten får holde hund uten å måtte betale for kjøpet, men oppdretteren forbeholder seg eiendomsretten inntil hunden har hatt et avtalt antall kull/valper/paringer – eventuelt nådd en avtalt alder. Når disse betingelser er oppfylt, overføres eiendomsretten til førvert og avtalen opphører.

Alle utgifter forbundet med hundeholdet, slik som fôr, utstyr, veterinær og annet, betales som regel av førverten. Selv om førverten ikke eier hunden i lovens forstand, kan han/hun ikke bli fratatt hunden med mindre det er snakk om brudd på dyrevelferdsloven eller annen vanskjøtsel.

Avtalen er gjensidig. Førverten forplikter seg til å gi oppdretteren rett til å hente hunden til utstillinger og også til å gi fra seg hunden under valpingen og tiden deretter.

SKAL DU SETTE UT HUND TIL FÖRVERT ELLER SELV VÆRE FÖRVERT FOR HUND? HUSK Å TEGNE EN SKRIFTLIG AVTALE!

NKK HAR UTARBEIDET EN STANDARDAVTALE FOR FÖRVERTER. AVTALEN FINNER DU PÅ NKK.NO

HALDENSTØVER. Foto: Vibeke Brath.

VALG AV OPPDRETTER

Når du har valgt en rase du tror passer for deg og familien, kommer neste skritt – å velge oppdretter!

De aller fleste raseklubber har en valpeformidler og liste over godkjente oppdrettere. Valpeformidleren vet hvilke oppdrettere som venter valper, om det er stor etterspørsel eller om det er lang venteliste for å få valp. Det er derfor en god start å kontakte valpeformidleren for å få en oversikt.

En seriøs oppdretter vil stille deg mange spørsmål. Det kan tenkes at du syns spørsmålene virker håpløse, men husk at oppdretteren har valpens beste i tankene! De vil vite hvem de selger valpen sin til og sikre at den får et godt og trygt hjem.

En oppdretter spør deg også om dine forventningen til valpen fordi han/hun vil at du skal ha

tenkt gjennom hvorfor du vil ha hund og om dette er riktig rase og riktig hund for deg.

Oppdrettere som ikke stiller spørsmål, som ikke stiller krav til valpens oppvekstvilkår, som ikke kan gi deg råd – eller som til og med ikke tillater deg å besøke dem i hjemmet, vil at valpen skal overleveres på et eller annet tilfeldig sted eller ikke kan vise deg foreldrene til valpene bør du unngå.

Treff helst flere oppdrettere og vær oppmerksom. Finner du en oppdretter som du trives med, har du nytte av det lenge. Han/hun kan støtte deg og gi råd når spørsmålene dukker opp etter hvert gjennom valpens oppvekst. Det skal være et menneske du får tillit til og som kan snakke individuelt om hver valp, slik at du vet at oppdretteren virkelig har tatt seg av valpene på best mulig måte.

SCHAPENDOES. Foto: Vibeke Brath.

AKTIVITETER MED HUND

Du kan ha mye moro med hunden din! Det finnes et stort antall hundeklubber som arrangerer treninger og konkurranser i ulike grener som for eksempel agility, lydighet, blodspor, hundekjøring, freestyle eller bruks. Hvis dette er noe for deg, tenk på om du har lyst til å drive på et høyt nivå eller om det passer bedre for deg med en allroundhund som trives med ulike aktiviteter.

Vær oppmerksom på at ikke alle raser egner seg for alle hundesportene, så hør med oppdretteren din eller med klubben hvor treningen foregår om hva som passer den rasen du har tenkt å skaffe deg.

Det er sosialt å delta på trening og konkurranser – både for deg og hunden din. Man lærer mye, man blir kjent med andre hundefolk og stifter nye vennskap. Folk fra alle sosiale lag, barn, ungdom og eldre deltar på forskjellige aktiviteter og man treffer mennesker med samme interesser

som en selv. Dersom du og hunden din gjør det bra, kan dere delta på konkurranser rundt om i Norge og kanskje til og med reise ut i verden for å konkurrere på internasjonalt nivå.

AGILITY

Agility kan sammenliknes med sprangridning. Det er en fartsfylt og spennende aktivitet. Det konkurreres i flere klasser, alt etter hundens størrelse og ferdigheter.

BRUKSHUNDSPORT

Brukshundsport innebærer forskjellige søkeøvelser. De fleste hunder elsker å bruke nesene sin. Hunden kan læres opp til å søke for eksempel etter forskjellige gjenstander (feltsøk) eller mennesker i terrenget (rundering). Den kan også gå spor, både etter mennesker og dyreblod (skadeskutte dyr). Dette er en aktivitet som kan trenes uavhengig av båndtvangen, siden hunden skal føres i line.

AGILITY. En hundesport egner seg for de fleste hunder. Samspill mellom hund og eier er viktig. Foto: Arkiv.

Aktiviteter med hund

FREESTYLE

Freestyle er dans med hund. Her får du kombinere forskjellige øvelser og triks og sette det sammen til et program.

HUNDEKJØRING

Hundekjøring gjennomføres både på snø og barmark. Det finnes også øvelser hvor man løper eller sykler med hund som trekker.

JAKT

Jakthundene er avlet fram med tanke på spesielle egenskaper – fuglehunder, harehunder, elghunder osv. Under disse grupperingene finnes det igjen forskjellige måter å jakte på. Slike egenskaper kan man få dokumentert gjennom ulike prøver.

LURE COURSING

Lure coursing er jakt på falsk «hare». Man legger ut en line med et «offer» knyttet fast i enden (plastpose eller en fille) og kjører denne med maskin et stykke foran hunden. Denne hundesporten er først og fremst beregnet for mynder.

LYDIGHET

Lydighet er en gren hvor man utfører bestemte øvelser og det bedømmes om man har klart dem riktig. Alle hundene gjør de samme øvelsene, og så vurderes det hvordan de ble fremført.

RALLY-LYDIGHET

Rally-lydighet er en hundesport som kombinerer elementer fra agility, lydighet og freestyle. Man orienterer seg gjennom en bane med forskjellige øvelser.

UTSTILLING

I utstillingsringen bedømmes hundene ut i fra rasebeskrivelsen for den enkelte rasen. Standarden beskriver rasens mentalitet og hvordan hunden skal se ut og bevege seg (for å se et eksempel på standard, se nkk.no). Det dreier seg i stor grad om konstruksjon, sunnhet, funksjon og om rasetypiske detaljer. Det skal være sunt å være vakker! På utstilling vinner den hunden dommeren anser at er nærmest idealet.

LURE COURSING. Fartsfylt og spennende aktivitet, hovedsakelig for mynderaser. Her med faraohunder. Foto: Cilje H. A. Moe.

UTGIFTER FORBUNDET MED Å HA HUND

Det koster å ha hund. Nedenfor ser du en oversikt over de grunnleggende kostnadene. Det kan være lurt å ta høyde for at det vil koste mer.

VALPEKJØP

Prisen på en renraset valp ligger stort sett på ca. 10 000 kroner og oppover. En blandingsvalp vil kanskje kunne koste et par tusen, eller den kan være gratis. Ved omplassering er det vanlig å betale et omplasseringsgebyr.

VETERINÆR

Årlige vaksinasjoner koster rundt 800-1500 kr. Prisen varierer fra veterinær til veterinær. Undersøk gjerne med flere før du velger en. Husk at på samme måte som du skal trives med din oppdretter skal du trives med din veterinær, så velg ikke veterinær utelukkende basert på pris. Dessuten må du ta høyde for at hunden kan bli syk eller skadet, så de årlige utgiftene kan bli større.

FORSIKRING

Alvorlig sykdom kan medføre betydelige utgifter, så det kan lønne seg å tegne forsikring for hunden din. Undersøk tilbudene hos flere selskaper.

FÔR

Det finnes mange gode sorter fôr å velge mellom. Det er ikke lett å anbefale én sort. Noen hunder liker best ett merke, mens andre trives

SOM MEDLEM I EN NKK-KLUBB
FÅR DU HVER 7. FÔRSEKK
FRA EUKANUBA GRATIS.

DU FÅR OGSÅ 10 PROSENT
RABATT PÅ FORSIKRING
HOS AGRIA.

GOLDEN RETRIEVER. Fôr av god kvalitet tilpasset din hund er viktig. Foto: Vibeke Brath.

Utgifter forbundet med å ha hund

best med et annet. Prøv dere fram til hva som passer best for dere. Det du skal tenke på er at du velger riktig type (valpefôr til valp, voksenfôr etter størrelse på hunden til voksen osv). Til å begynne med bør du starte med det fôret valpen/hunden er vant til fra oppdretter. NKK anbefaler at du kjøper ditt fôr fra faghandel eller veterinær.

De fleste fôrtyper er også tilpasset hundens mosjonsaktivitet.

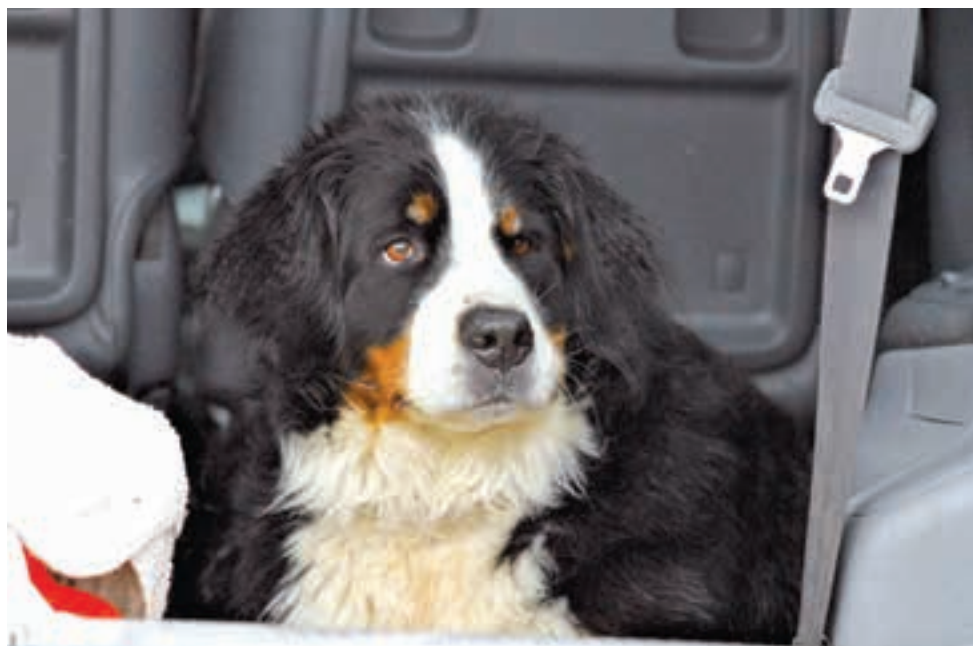
UTSTYR

Du vil trenge halsbånd, koppel, liggeplass (kurv eller seng), mat- og vannskål – dette er grunnleggende ting. Mange hunder trives med å ligge i bur inne i leiligheten/huset, men da må det være en trygg «hule» som hunden kan gå ut og inn av som den vil. Som et slags hundehus inne, ikke et sted du stenger hunden din inne på for å få fred!

Har du bil, bør du ha et bilbur for hund og eiers egen sikkerhet i bilen. Ut over dette finnes det mye å velge mellom, avhengig av hvilken aktivitet dere velger.

Husk å bruke hundepose når hunden har gjort fra seg! Poser får du kjøpt i alle matbutikker og zooforetninger.

DU FÅR VÆRE MED PÅ MANGE
SPENNENDE AKTIVITETER VED
Å VÆRE MEDLEM I EN NKK-
KLUBB: NKK.NO/BLIMEDLEM

BERNER SENNENHUND. Foto: Ann Cathrin Solbakken.

ANSVARLIG HUNDEHOLD

Det er et stort ansvar å ha hund, og det er viktig at du som hundeeier er deg ditt ansvar bevisst! Ikke alle mennesker er like glad i hunder, og det er viktig at du til enhver tid har kontroll over hunden din.

Tidligere ble hunder stort sett holdt med tanke på bruksegenskaper. De hadde oppgaver som bl.a. jakt- eller gårdshunder. Var hunden god på jakt var det ingen som i tillegg forlangte at den skulle være barnevennlig, familiekjær, snill mot fremmede, ikke bjeffe i utide osv.

Etter hvert som det har blitt vanligere å ha hund, har også hundens oppgaver forandret seg. I dag er den viktigste egenskapen hos alle våre hunder det å være en god familiehund, en kamerat og et familiemedlem som skal fungere i det moderne samfunn. Dette har medført at det stilles langt større krav til dagens hunder enn det ble gjort for noen år tilbake, og følgelig også langt større

krav til oss som ansvarsbevisste hundeeiere. Det er nå like vanlig med hund i byer og tettsteder som på landet. Mange borettslag har strenge regler for hundehold,

og båndtvangen er i enkelte kommuner utvidet til å gjelde hele året. Skal vi slippe en videre utvikling i den retningen, kreves det at vi som hundeeiere viser ansvar og forståelse for våre omgivelser.

Vi må sørge for at hunden vår ikke er til unødig irritasjon for andre, og vi må overholde gjeldende lover og regler.

VI MÅ SØRGE FOR
AT HUNDEN VÅR
IKKE ER TIL UNØDIG
IRRITASJON FOR
ANDRE, OG VI MÅ
OVERHOLDE
GJELDENDE LOVER
OG REGLER.

SCHÄFERHUND. Foto: Vibeke Brath.

LOVER OG REGELVERK DU BØR KJENNE TIL

Følgende forskrifter og lover påvirker hundeholdet på en eller annen måte. Du bør sette deg inn i det grunnleggende i dem. Lovene finner du på www.lovdata.no. Ved behov for bistand eller konsultasjon må du kontakte en advokat som har kjennskap til det aktuelle lovverket. NKK tilbyr ikke juridisk bistand.

HUNDELOVEN

Loven har som formål å bidra til å fremme et hundehold som ivaretar hensyn til sikkerhet, trygghet og alminnelig ro og orden. Den regulerer hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte. Videre regulerer loven hvordan enkeltpersoner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet og alminnelig ro og orden. Det sivile samfunn, både enkeltpersoner og organisasjoner, har ansvaret for - innenfor lovgivningens rammer - å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder. I tillegg til loven har kommunene myndighet til å utarbeide egne forskrifter som gjelder lokalt i egen kommune.

BÅNDTVANG

Hundeloven sier når det er påbudt å holde hunden i bånd (1. april - 20. august hvert år). I tillegg er det regionale forskjeller mellom de enkelte kommuner. Undersøk med din kommune hvilke regler som gjelder hos deg. Båndtvangen er til for å beskytte dyr og fugler (ikke mennesker, som man ofte tror), og skal selvfølgelig respekteres av alle.

DYREVELFERDSLOVEN

Formålet med loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr, og sier at dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Loven pålegger alle dyreeiere å skaffe seg nødvendig kunnskap om dyret de eier, og det er ikke lov å ha selvstendig ansvar for dyr dersom man er under 16 år. Dessuten pålegger loven enhver å hjelpe skadet/sykt dyr, og varsle

dersom man har grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell. Det er Mattilsynet som skal varsles, og man kan gjøre det elektronisk på www.mattilsynet.no.

NKKS ETISKE GRUNNREGLER OG AVLSSTRATEGI

NKK satser på kompetanse og utdanning av oppdrettere fremfor strenge krav og registreringsrestriksjoner. Gjennom våre Etiske grunnregler og Avlsstrategi ønsker vi at vår organisasjon skal fremstå som et ansvarsbevisst og kunnskapsrikt fellesskap med respekt for hunden, hundeeieren og samfunnet.

Avl og oppdrett av rasehunder er et viktig fundament i Norsk Kennel Klubs virksomhet. Avl og oppdrett må foregå på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, i overensstemmelse med Etiske grunnregler og Avlsstrategi. Det er en selvfølge at medlemmer av Norsk Kennel Klub overholder NKKS Etiske grunnregler og Avlsstrategi..

NKK har også utarbeidet etiske regler for hold og trening av hund. Reglene er et viktig bidrag til etisk hold av hund i samfunnet.

BORETTLAGSLOVEN

Borettslagsloven regulerer hundehold i borettslagene. Mange borettslag har også egne husholdningsregler i tillegg. Undersøk hva de går ut på.

KJØPSLOVEN

Kjøpsloven gjelder for kjøp og salg av hund (i lovens forstand er en hund en «ting»).

LOV OM DYREHELSEPERSONELL

Lovens formål er å bidra til at dyrehelsepersonell utøver forsvarlig virksomhet og dermed bidrar til god dyrehelse og forsvarlig dyrevern. Kommunen skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Kommunene har ansvar for å organisere en klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid.

Valper

rustet for livet

Birth
& Growth
programme

Trygg oppvekst

Health Nutrition fôr til valper inneholder et komplett, balansert utvalg av alle næringsstoffene valpen trenger i vekstfasen.

Royal Canin fremstiller fôr etter de høyeste kvalitets- og sikkerhetsstandarder tilpasset valpens alder, størrelse og aktivitetsnivå.

ROYAL CANIN

NORSK KENNEL KLUB - HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Norsk Kennel Klub ble stiftet i 1889 og er i dag Norges største hundeeierorganisasjon. Ved utgangen av 2013 hadde NKK ca 80 000 medlemskap.

BÅDE FOR HUND OG EIER

NKK arbeider nasjonalt og internasjonalt for at hunden skal være til nytte og glede, for enkeltmennesker og samfunnet. NKK er aktiv i samfunnsdebatten og forsvaret hundens og hundeeiernes rettigheter. Vårt fokus er hundens helse og velferd, samt hundens betydning for menneskets helse.

NKK er Norges fremste fagekspert på hund med vekt på forskning, veiledning og informasjon. De viktigste informasjonskanaler er nettsiden www.nkk.no og tidsskriftet Hundesport som alle medlemmer får tilsendt 4 ganger i året. I Hundesport finner du stoff om ulike deler av hundeholdet, reportasjer, artikler om hund og helse, informasjon om forskningsprosjekter og nytt fra inn- og utland.

I tillegg arrangerer NKK seminarer og kurs for både hundeeiere og oppdrettere. Utdanning av instruktører og dommere ser vi også på som en viktig oppgave.

BREDT AKTIVITETSTILBUD

Interessen for aktiviteter med hund er stor i Norge, og hvert år arrangerer vi og våre medlemsklubber en rekke utstillinger og prøver. Det arrangeres konkurranser i lydighet, agility samt en rekke forskjellige jaktprøver for ulike hunderaser, og også utstillinger.

Noen nye hundesporter er også i ferd med å etablere seg i Norge, så mulighetene er mange. Du vil også kunne delta på valpekurs, familiehundkurs og forskjellige temakvelder gjennom din klubb.

Oversikt over alle aktivitetene finner du på vår hjemmeside. NKK har også åpnet for at blandingshunder og uregistrerte hunder kan delta på noen av aktivitetene.

FOR ALLE OG ENHVER

Nesten 250 klubber er tilknyttet Norsk Kennel Klub. Når du som hundeeier blir medlem i en av klubbene, blir du også automatisk medlem i Norsk Kennel Klub. Det finnes ca 94 raseklubber og ca 150 lokale hundeklubber du kan velge å bli medlem i. Vær oppmerksom på at det er personer som er medlemmer, ikke hunder.

Det er vanlig å velge klubb etter rase, aktivitet eller geografi. De fleste raser eller rasegrupper har egne klubber som arbeider med og skaper aktiviteter for sine respektive raser. Dessuten omfatter NKK en rekke lokale hundeklubber som driver hundeeaktiviteter der folk bor. Disse klubbene danner NKKs 13 regioner over hele landet. I tillegg til forskjellige medlemsfordeler, er det i dagens samfunn behov for at noen er hundens talerør. Som medlem i NKK vil du ha en sterk organisasjon i ryggen som engasjerer seg i de sakene som angår deg og hunden din.

Følg oss i sosiale medier!

facebook.com/NorskKennelKlub

twitter.com/NorskKennelKlub

Instagram: [@norsk_kennel_klub](https://www.instagram.com/norsk_kennel_klub)

vi vil ha deg med på laget!

Norsk Kennel Klub har nesten 250 rase- og aktivitetsklubber over hele landet. Ved å melde deg inn i en av dem blir du også automatisk medlem i NKK, som jobber aktivt for hunder og hundeeieres rettigheter. Ikke minst får du nytte godt av en rekke gode medlemsfordeler.

Les mer om hva du får ut av å bli en av oss: nkk.no/fordeler

Meld deg inn i dag! ↷

nkk.no/blimedlem

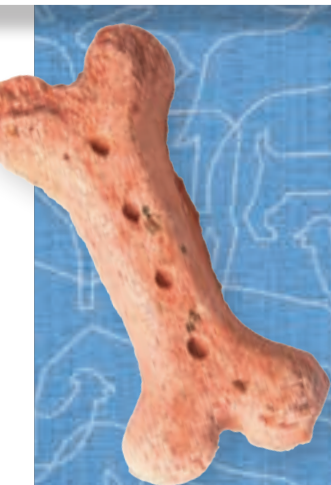
En god forsikring består av kunnskap og engasjement

Det er fristende å utsette forsikringen i de lykkelige dagene når valpen springer sorgløst rundt i hus og hage. Husk å forsikre valpen før den fyller 4 måneder. En uavbrutt forsikring fra første dag gir den mest omfattende dekningen. En god veterinærforsikring kan redde liv.

Ta direkte kontakt med en av våre forsikringsagenter eller ring oss på tlf. 815 20 005 for mer informasjon.

Rita Gulliksen
Forsikringsagent for smådyr.

Følg oss på

@agrianorge

www.agria.no

Anbefalt av:

Norsk
Kennel Klub

Agria
Dyreforsikring